

Framhald av síðu 9

onki svar kom til okkara. Heilsufroðiliga starvsstovan lýsti nú størvini, og nakað av togari gjørdist millum hana og alínevndina um setanina, men úrslitið var, at tvey fólk vóru sett, sum eftir mini meting vóru sera væl vald til uppgávuna.

Tey kundu byrja skjótt og tá tey vóru komin vundu vit, sum skuldu gera kannningina okkum aftur til alínevndina, men heldur ikki tað brævið gav nakað svar.

— Og so frættu vit, at landsverkfrøðingurin og lögmaður, Pauli Ellefsen, ið var alíministari, høvdu biðið VKI gera eina fyriliskanning. Nú vóru ongir pengar eftir til okkara at arbeiða við og vit hildu ikki nógv meining vera í at fara at kappast við VKI. Tí hava vit bert gjørt smávegis kanningar hesa tíðina.

— Men er tað ikki legið, at landsstýrið fyrst setur tvey fólk á Heilsufroðiliga Starvsstovuni at gera hesar kanningar og síðan tekur arbeiðspengarnar frá teimum og biður ein danskan stovn gera kanningar.

— Jú, tað haldi eg, men tað hendir jú so nógv legið, og vit skiltu landsstýrið soleiðis, at tá VKI hevði gjørt hesar fyriliskanningar, so skuldu vit fara í gongd. Vit gjørdi tí ikki meira við hetta í fyrsta umfari, men síðsta summar (1984) skrivaðu vit so aftur til landsstýrið at fáa avgjort málið, og tann 10. september 1984 var fundur millum umboð fyri teir triggjar stovnar (H.S., Fiskirannsóknarst. og Natúrugripasavnið) og lögmann. Niðurstøðan av hesum fundi var heilt greið: Mikkljal Helmsdal hevði bert fingið loyvi til eina kanning utanlands sum eina fyriliskoyln. Aftaná hesa helt Pauli Ellefsen, at hereftir skuldu kanningararnar gerast av føroyingum. Sostatt var hansara meting, at kanningin, sum VKI gjørdi bert var fyrri árið. Pauli Ellefsen legði aftrat, at um hann var í landsstýrinum eftir valið, so skuldi ein útlendsk kanning ikki verða næsta ár.

Lögmaður bað okkum eisini gera eina nýggja umsókn um játtan til kanningar. Hetta gjørdi vit og sendu landsstýrinum 1. oktober.

Síðan frættu vit ikki meiri um málið, men tá nýggja Landsstýrið var skipað vundu vit okkum til teirra og har fingi vit at vita, at gamla Landsstýrið tann 15/11 hevði latið Landsverkfrøðinginum upp í hendi framhaldandi at gera kanningar av sjónum í samband við alívnuna, hetta

í samstarvi við VKI og Dansk Hydraulisk Institut. Tað er sjálvsagt óhugsandi, at Pauli Ellefsen, kann hava tikið undir við hesi avgerð aftaná tað hann hevði sagt við okkum bert 2 mánaðar áðrenn, men meirilutin av hinum fyra landsstýrismonnum á fundi hevur so tikið ræðið av honum, hóast hetta var hansara málsoki.

— Hvi er onki av hesum komið alment fram fyrr?

— Ja, tað hevur eisini undrað meg. Sjálvur havi eg hugsað sum so, at so leingi sum tað var vón um, at málið kundi fáa eina rimuliga loysn, so var ikki verið at gera meir burtur. Alínevndin og politikarnir høvdu møguleika at finna ta bestu loysnina.

— Men hvi so koma við tí nú?

Fyri tað fyrsta, so er neyðugt at visa á, at niðurstøðan hjá VKI viðvíkjandi Skálafirði heldur ikki, og haraftrat hetta: Tað hevur eftir øllum at døma eydnast Landsverkfrøðinginum at leggja dálking og aling inn undir seg við politikaranna vælsignisi. Eg haldi tað vera skeivt, men eg kundi gingið við til tað um so var, at hann ella onkur á stovninum hjá honum hevði sett seg so frægt inn í hesar spurningar, at teir dugdu at gera sær nakrar sjálvstøðugar metingar, men at hann aftaná at hava fingið ta frágreiðingina frá VKI, sum eg byrjaði við at umrøða eftir øllum at døma, ikki dugir at skilja hvat veslaverk tað er, men biður sama stovn gera framhaldandi kanningar. Tað haldi eg er prógv um, at Landsverkfrøðingsstovnurin hevur ikki minsta skil á hvat hetta snýr seg um og kann koma at gera bæði umhvøvið og alívnuna stóran skaða um hann sleppur at halda fram at hava stýringina av hesum málsoki.

— Og hvat fer so viðari at henda?

— Ja, tað verður upp til nýggja landsstýrið at avgera. Eg óvundi teimum ikki uppgávuna, tí tað er ein floktur endi, teir hava arvað. Hinvegin kann avgerðin fáa álvars-ligar avleiðingar: Ein dálkingarvanlukka á Skálafirði, ella einum av hinum firðunum kann fáa álvars-ligar umhvørvisavleiðingar og í ringasta føri kann hon gerast ein vanlukka fyrri teir alarar, sum eru á fjørðinum. Tað eru fyrst og fremst teir, ið vera raktir og so sjálvsagt teir stovnar, sum figgia alívnuna, sigur Bogi Hansen at enda.

jan

William í steinprenti

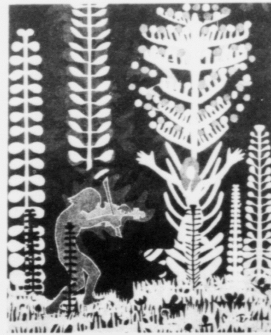
«Cadenza», «Mytologisk Idyl» og «De gamle mænds dans». Soleiðis eita tey trý klippini hjá Williami Heinesen, sum Galerie Edeling í Keypmannahavn hevur steinprentað og givið út í sambandi við 85 ára dagin hjá Williami tann 15. januar.

Klippini eru prentað í 300 eintøkum, sum verða seld talmerkt og við undirskrift høvundans. Tey vera bert seld øll trý saman og kostnaðurin er 1.800 kr. Í Føroyum fáast tey í Norðurlandahúsinum.

Ivan Edeling, sum hevur gjørt tey 1.800 prentini, hevur ógnað tey Elis S. Heinesen, konu Williams, og Steen A. Cold, fyrrverandi stjóra í Norðurlandahúsinum.

Ivan Edeling hevur í nógv ár fingist við litografi og prentað verk hjá nógvum listafólki. Millum annað hevur hann gott samstarv við víðagitna danska listamannin Robert Jacobsen. Hann hevur fyrr givið út klipp hjá Williami Heinesen, «Marrumar», sum blivu gjørdar til dansistovuna í Norðurlandahúsinum. Og hann hevur prentað eina mynd hjá Janusi Kamban, sum eisini bleiv brúkt á einari plakati hjá Norðurlandahúsinum.

— Nú kundi eg hugsað mær at gjørt okkurt við yngri føroyskum listamönnum, sigur Ivan Edeling og nevnið Trónd

Þatursson og Torbjørn Olsen.

Stórt arbeiði

Ivan Edeling prentaði tey trý klippini hjá Williami í størri upplagi enn hann er vanur. Hetta var eitt stórarbeði, sigur hann. Ikki bara, tí upplagið er so stórt, men eisini tí litirnir í klippunum eru óvanliga nógvir. Ta eina skuldi 40

ferðir í pressuna, áðrenn allir litirnir vóru komnir við. Alt verður gjørt við hond og Ivan er einamallur á verkstaðnum í Gammel Mønt mitt í Keypmannahavn.

Í sambandi við útgávuna var samkoma á Hotel Hafnia seinnapartin týsdagin, har m.a. William Heinesen sjálvur var til staðar. Hann er nøgdur við prentini.

— Seta gott arbeiði, var hansara dómur.

Ivan Edeling væntar, at helvtin av prentunum verður seld í Danmark og hin helvtin í Føroyum.

Norðurlandahúsið

Ivan Edeling hevur rættliga stórt samarbeiði við Norðurlandahúsið. Hann hevur verið við í plakátútgávanum hjá húsinum og hann er ráðgevi í sambandi við grafiska verkstaðið, sum nú endiliga er við at koma undir land. Verkstaðið kann takast í brúk í hesum árinum.

Um hetta sigur Ivan Edeling sjálvur í einari frágreiðing, hann hevur skrivað afturvið teimum trimum prentunum:

«Nu havde de færøske billedkunstnere bragt ønsket om et grafisk værksted til den allerede færdigprojekterede bygning på bane. Hvad skulle det kunne? Hvad skulle det bestå af? Hvor skulle det være? Vi bredte tegninger ud og forsøgte os i delingsmål på et hjørne af det teaterværksted, som den teatertechniske konsu-

Hetta eru tey trý listaverkini hjá Williami, sum Ivan Edeling hevur steinprentað í 300 eintøkum.

Frá vinstri «Cadenza», «Mytologisk idyl» og «De gamle mænds dans». Um hetta seinast skrivur William á sín eyðkenda hátt:

«De gamle mænds dans er en munter satire af helt nutidigt tilsnit og viser fire gamle hædersmænd, der har forvildet sig ind på et skolebal for purunge piger, som gør deres bedste for at hjælpe og troste de gamle tumlinger — en alderdommens tragikomiske ballet».

W. Heinesen

Lukas lækni sum framhaldssøga

Í morgin fer útvarpið undir at lesa eina nýggja framhaldssøgu. Hesaferð er tað søgan «Lukas lækni» eftir amerikanska skaldini Janet Taylor Caldwell.

Á upprunamálinum eitur søgan «Dear and glorious Pysician». Hans Thomsen hevur umsett og hann lesur eisini.

Hendan skaldsøgan er um evangelistin Lukas, sum vit øll kenna úr biblíuni, og Janet Taylor Caldwell metir sjálv, at hetta er besta bók hennara.

Hon tókst við tað risatíðarið, sum bókin byggir á, í 40 ár. Ameríkanska blaðið New York Times skrivaði tað bókin kom út í 1959:

«Her reisir aftur eitt Roma seg í marmori, vit vitja hitt fátæka Nazareth, havnirnar fram við Miðjarðarhavinum, prýðiligar borgir, skip og temp-

ul. Saman við Lukasi eru vit hjástødd meðan gátuförir halgisiðir og villar drökkjuveitslur fara fram, eru og vitja Tiberius keisara og lurtu eftir Pontiusi Pilatusi. Tað skerst ikki burtur, at høvundurin hevur skrivað av miklum yvirhuga og at úrslitið er framúr gott».

Janet Caldwell er fødd í Manchester í Onglandi í 1900. Hon er av skotskari ætt, men flutti seinni til Amerika og er ríkisborgari har. Hon gjørdist kend um allan heim, tá bók hennara «Dynasty of Death» kom í 1938. Hendan bókin er ættarsøgan hjá einum amerikanskum vafnaframlæiðara. Av seinni bókum hennara kunna nevast «The Strong City» í 1941, «The Turnbills», 1943, «The Final Hour» 1944, «Melissa» 1948 og «Let Love Come» í 1949.

lent ellers holdt så meget af. Her ville et grafisk værksted komme til at ligge lyst og åbent i husets nordøst-hjørne, med underfuld udsigt ud over fjeldkammene på Østerø's sydspids. Og omvendt ville naboenes hest kunne stå og kigge forundret ind.

Dynamikken i den færøske malerkunsts farver skulle blive hovedgrundlaget for planlægningen, og værkstedet måtte herefter koncentreras omkring en farvelitografisk presse. Dets indkøring og opbygning skulle tage sigte på en selvstændig, professionel grafisk kunst på samme høje niveau som den malerkunst, der er dens baggrund».

I teirri væl skrivaðu frágreiðingini «En hilsen til Parnas» sigur Ivan Edeling annars frá samskiptum sínum við William Heinesen.

hd

FERÐSLUTRYGD

er at halda seg til loyvdur ferðina

ff